

LATVIJAS MELIORATORU BIEDRĪBA

Reģ. Nr. 40008006571,
Rīgas iela 113, Salaspils, Salaspils novads LV- 2169
Tālr.+37129264678
lmbmelio@inbox.lv

SANEMTS
Zemkopības ministrijā
08-05-2020

Zemkopības ministrijai

Par meliorāciju

Latvijas Melioratoru biedrība (turpmāk – LMB) ir iepazīsies ar Zemkopības ministrijas ziņojumu presei “Ekonomikas atlabšanai pēc Covid-19 krīzes Zemkopības ministrija piedāvā vērienīgu atbalsta pasākumu plānu lauksaimniecībai un pārtikas ražošanai” (turpmāk – Atbalsta pasākumu plāns). Atbalsta pasākumu plāna mērķis ir palīdzēt atgūties uzņēmējiem lauku apvidos, paredzot plašus pasākumus 613 miljonu EUR apjomā, t.sk. 125 miljoni EUR plānoti pašvaldību grants ceļu atjaunošanai un lauksaimnieku pievedceļu un laukumu būvniecībai, teritorijām ar dabas un citiem specifiskiem ierobežojumiem 100 miljoni EUR, atbalsts meža nozarei 8 miljoni EUR utt..

LMB novērtē un atbalsta šādu Zemkopības ministrijas iniciatīvu, taču secina, ka Atbalsta pasākumu plāns neparedz līdzekļus meliorācijas sistēmu sakārtošanai.

Latvijas klimatiskos apstākļos, meliorācijas sistēmu darbība ir vitāli svarīga tautsaimniecībai – tā ietekmē ne tikai lauksaimniecības zemju ražību, mežsaimniecības zemju kvalitāti, bet arī transporta infrastruktūru un apbūvēto, tai skaitā dzīvojamo teritoriju drošību. Ceļu būvniecībā ļoti svarīgi ir no ceļa aizvadīt ūdeni, lai palielinātu ceļu noturību un samazinātu ekspluatācijas izmaksas. Pieaugot klimata pārmaiņu ietekmei, nokrišņu daudzums pēdējos 50 gados ir palielinājies un tiek prognozēts, ka arī nākotnē nokrišņu daudzums un dienu skaits ar stipriem un ļoti stipriem nokrišņiem pieaugs, līdz ar to pieaug plūdu riski un meliorācijas sistēmu loma to mazināšanai. Lielākā daļa pašlaik esošo meliorācijas sistēmu ir būvētas 20. gadsimta periodā no 60. līdz 90. gadiem, ir nolietotas un ir nepieciešama to atjaunošana vai pārbūve.

2017. gada lietavas un tām sekojošie plūdi aktualizēja jautājumu par meliorācijas sistēmu stāvokli, tajā skaitā par ilgstošu to neuzturēšanu un neatjaunošanu. Plūdi radīja zaudējumus gan skarto teritoriju iedzīvotājiem un infrastruktūrai, gan lauksaimniekiem un mežsaimniekiem. Zaudējumi valsts un pašvaldību infrastruktūras objektiem un lauksaimniecības nozarei pārsniedza 380 miljonus EUR.

Pamatojoties uz iepriekšminēto, LMB uzskata, ka Atbalsta pasākumu plānā ir jāparedz finansējums meliorācijas sistēmu būvniecībai – esošo meliorācijas sistēmu atjaunošanai. Šis pasākums stimulētu ekonomikas izaugsmi, uzņēmējdarbību un pārtikas ražotāju konkurētspēju lauku apvidos.

Atbilstoši Zemkopības ministrijas ziņojumā presei norādītajam, ka Latvijas lauku attīstībai pieejamais finansējums ir izmantots jau 96% apmērā, kas samazina iespējas īstenot dažādus atbalsta pasākumus, t.sk meliorācijas sistēmu sakārtošanu, Atbalsta pasākumu plānā iekļautais meliorācijas sistēmu atjaunošanas pasākums radītu iespēju 50 – 60 meliorācijas būvfirmu turpmākai uzņēmējdarbībai, saglabājot nodarbinātību aptuveni 600 darbiniekiem.

LMB lūdz ņemt vērā tās izteikto priekšlikumu, Zemkopības ministrijai paredzot Atbalsta pasākumu plānā līdzekļus meliorācijas sistēmu atjaunošanai.

Valdes priekšsēdētājs

R. Dovgjallo